

Litauisk Hjelpemark – Nivå I

Grunnleggende grammatikk og kommunikasjon | LK20

Det litauiske alfabetet

Litauisk har 32 bokstaver. Viktigste spesialtegn:

Spesielle bokstaver

- A, E, I, U – nasale vokaler (ogonek)
- Č, Š, Ž – palataliserte konsonanter
- Ė – “je”-lyd
- Y – lang “i”-lyd

Uttale

- a, e, i, u – lange vokaler
- c – uttales “ts”
- č – uttales “tsj”
- š – uttales “sj”
- ž – uttales “zj”

Substantiv

Kjønn

Litauisk har to kjønn:

- **Maskulinum** – ofte -as, -is, -us
- **Femininum** – ofte -a, -ė

Grunnleggende kasus

For Nivå I fokuserer vi på fire kasus:

1. Nominativ

Subjekt (kas? – hvem?)

Draugas skaitytojas. – Vennen leser.

2. Akkusativ

Direkte objekt (ką? – hva?)

Matau draugą. – Jeg ser vennen.

3. Genitiv

Eierskap (ko? – hvis?)

Draugo knyga. – Vennens bok.

4. Dativ

Indirekte objekt (kam? – til hvem?)

Duodu draugui. – Jeg gir til vennen.

Maskulinum 1. dekl. (draugas)

Kasus	Entall
Nominativ	draugas
Genitiv	draugo
Dativ	draugui
Akkusativ	draugą

Femininum 1. dekl. (draugė)

Kasus	Entall
Nominativ	draugė
Genitiv	draugės
Dativ	draugei
Akkusativ	draugę

Verb – Presens

Verbet “være” (būti)

Person	Presens
aš (jeg)	esu
tu (du)	esi
jis/ji (han/hun)	yra
mes (vi)	esame
jūs (dere)	esate
jie/jos (de)	yra

Verbet “ha” (turėti)

Person	Presens
aš	turiu
tu	turi
jis/ji	turi
mes	turime
jūs	turite
jie/jos	turi

Regelm. verb: dirbti (arbeide)

Person	Presens
aš	dirbu
tu	dirbi
jis/ji	dirba
mes	dirbame
jūs	dirbate
jie/jos	dirba

Personlige pronomen

Nominativ

Norsk	Litauisk
jeg	aš
du	tu
han	jis
hun	ji
vi	mes
dere	jūs
de (m)	jie
de (f)	jos

Tallord 1-10

1	vienas/viena
2	du/dvi
3	trys
4	keturi/keturios
5	penki/penkios
6	šeši/šešios
7	septyni/septynios
8	aštuoni/aštuonios
9	devyni/devynios
10	dešimt

Nyttige fraser

Hilsener

- Labas! – Hei!
- Labas rytas – God morgen
- Laba diena – God dag
- Labas vakaras – God kveld
- Labanakt – God natt
- Viso gero – Ha det

Høflige fraser

- Prašau – Vær så snill
- Ačiū – Takk
- Atsiprašau – Unnskyld
- Taip – Ja
- Ne – Nei
- Gerai – Bra/OK

Spørsmål

- Kas? – Hvem?/Hva?
- Kur? – Hvor?
- Kada? – Når?
- Kaip? – Hvordan?
- Kiek? – Hvor mye/mange?

Daglig tale

- Nesuprantu – Jeg forstår ikke
- Kalbu lietuviškai – Jeg snakker litauisk
- Kaip laikaisi? – Hvordan har du det?
- Gerai, ačiū – Bra, takk